

ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΝΕΟ-ΟΘΩΜΑΝΟΙ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Ένα άλλο παρελθόν για ένα άλλο μέλλον

Σε καιρούς χαλεπούς που στην Ελλάδα μαίνεται η ολόπλευρη εθνική κρίση υπό συνθήκες καθολικής παρακμής και εξελίσσονται δραματικές ανακατατάξεις στο γεωπολιτικό πεδίο της ευρύτερης περιοχής μας, η Θεσσαλονίκη φροντίζει να αναδείξει το οθωμανικό παρελθόν της ώστε να προσελκύσει μυριάδες νέους τουρίστες. Ταυτόχρονα νεωτερικές απόψεις, επαναλαμβανόμενες επίμονα, αναθεωρούν την ιστορική ταυτότητά της, εξωραΐζουν την οθωμανική εποχή της και νοσταλγούν τον υποτιθέμενο «πολυπολιτισμό της». Το πιο ελκυστικό επιχείρημα των νεωτερικών είναι ότι έτσι η παραμελημένη πράγματι πόλη θα ανακτήσει τον διεθνή χαρακτήρα της και την άλλοτε δεσπόζουσα θέση της.

Γκουρού όλων αυτών είναι ο Μαρκ Μαζάουερ, επιφανής καθηγητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια της Νέας Υόρκης. Στο βιβλίο του *Θεσσαλονίκη, πόλη των φαντασμάτων* με αξεπέραστη παραπληροφόρηση, ίε γλαφυρότητα και με αλά καρτ Ιστορία ζωντανεύει γοητευτικά φαντάσματα που συνεπαίρνουν το κοινό του σε μια φανταστική πόλη. Η μαστοριά του αποσπά επί 7 χρόνια διθυραμβικές κριτικές, χιλιάδες αναγνώστες και ισχυρό δίκτυο υπερασπιστών στην Ελλάδα. Υποστηρίζει ότι κατά την τουρκοκρατία η Θεσσαλονίκη «ευτύχησε» επειδή ήταν «πολυπολιτισμική» και η οθωμανική εξουσία προσέφερε «ανοχή, ασφάλεια και ευημερία σε όλους».

Ο καθηγητής Μαζάουερ γνωρίζει άριστα την Ιστορία. Γιατί, λοιπόν, αλλάζει το παρελθόν; Για ποιόν λόγο; Και γιατί στον συγκεκριμένο ιστορικό χρόνο;

Ο ίδιος αυτοπροσώπως απαντά στη σελίδα 554 του επιμάχου βιβλίου του: «Καθώς τα μικρά κράτη ενσωματώνονται σε έναν ευρύτερο Κόσμο, ένα άλλο μέλλον μπορεί να χρειάζεται ένα άλλο παρελθόν». Τα τρέχοντα γεγονότα ευνοούν όλους όσους οραματίζονται αυτό το «άλλο μέλλον» της μακεδονικής πρωτεύουσας:

1. Ο ρόλος της Θεσσαλονίκης είναι κομβικός στα Βαλκάνια όπου τρέχουν κρίσιμες γεωπολιτικές εξελίξεις με επίκεντρο την ενέργεια.
2. Η χρεοκοπημένη Ελλάδα τελεί υπό ασφυκτικό υπερ-εθνικό έλεγχο μέσα από τον μηχανισμό των Μνημονίων και των δανείων.
3. Ο νεο-οθωμανισμός της ανερχομένης Τουρκίας προελαύνει στα Βαλκάνια και
4. Είναι καταφανής η απόλυτη ανεπάρκεια των ελλαδικών ελίτ.

Επείγει, συνεπώς, η εν γένει ηγεσία της Ελλάδος να εννοήσει σε όλα τα επίπεδά της τα αυταπόδεικτα ή τουλάχιστον να τα γνωρίσουν οι Θεσσαλονικείς.

Πολυπολιτισμός δεν σημαίνει πολλοί πολιτισμοί μαζί σε έναν τόπο. Σημαίνει ένα εκπαιδευτικό πολιτικό σύστημα που σκοπεύει να ενσταλάξει στους πολίτες μια νέα ενιαία κοινή *πολυπολιτισμική* ταυτότητα η οποία αρμόζει σε υπερ-εθνικές Κοινότητες Κρατών. Η *πολυπολιτισμική* ταυτότητα είναι υπερ-εθνική, καταργεί τα Έθνη και αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της παγκοσμιοποίησης. Ουδέποτε είχε επικρατήσει στη Θεσσαλονίκη. Ο *πολυπολιτισμός* υπονόμωσε την κοινωνική και εθνική συνοχή στις Ηνωμένες Πολιτείες όπου εφαρμόστηκε. Ο Αμερικανός καθηγητής του Χάρβαρντ και κορυφαίος στρατηγικός αναλυτής Samuel

Huntington, που είχε διατελέσει Σύμβουλος Ασφαλείας του Λευκού Οίκου, επεσήμανε το 2004.¹

«Ο πολυπολιτισμός υπέσκαψε την έμφαση στην εθνική ταυτότητα της αμερικανικής εκπαίδευσης. Εάν, όμως, ένα Έθνος είναι μια κοινότητα μνήμης, οι άνθρωποι, που χάνουν τη μνήμη τους, χάνουν και την εθνική τους υπόσταση. Ο πολυπολιτισμός είναι στην ουσία του αντι-ευρωπαϊκός πολιτισμός».

Παράλληλα με τον πολυπολιτισμό βαίνει η Γεωπολιτική. Με την σταδιακή διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, από το 1990, η Μεσοβαλκανική Ζώνη έχει κατακερματισθεί σε μικρά ανίσχυρα κράτη τα οποία αποτελούν άμεσα ή έμμεσα δυτικά προτεκτοράτα. Η Ζώνη αποτελεί τον συντομότερο γεωστρατηγικό διάδρομο προς/από Αδριατική-Μαύρη Θάλασσα-Υπερκαυκασία-Κασπία που ελέγχει την ασφάλεια των ενεργειακών πηγών και είναι ο μόνος δρόμος για τη μεταφορά των ενεργειακών πόρων όπου αναμετρώνται οι στρατηγικοί αγωγοί Δύσης- Ρωσίας με έπαθλο την ενεργειακή επάρκεια –και εξάρτηση– της Ευρώπης. Στις ακτές των δύο Θαλασσών της και στην ξηρά της λειτουργούν οι ισχυρότερες στην Ευρώπη αμερικανικές πολεμικές βάσεις.² Κρίσιμος κόμβος του σκληρού αυτού γεωπολιτικού πεδίου και μοναδική πύλη του στο Αιγαίο είναι η Θεσσαλονίκη.

Στον γεωπολιτικό αυτόν χώρο η Τουρκία ασκεί στρατηγική βάθους, προωθεί τον νεο-οθωμανισμό και καταλαμβάνει ισχυρές θέσεις³. Θεωρεί χώρες της άμεσης επιρροής της όσα κράτη των Βαλκανίων, της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής ανήκαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Την στρατηγική του νεο-οθωμανισμού επανέφερε πρώτος ο Πρόεδρος Τουργκούτ Οζάλ στις αρχές της δεκαετίας 1990 όταν ακριβώς διαλυόταν η Γιουγκοσλαβία και επερχόταν ο «αναδασμός» στα Βαλκάνια. Την εξειδίκευσε και, επί δέκα έτη, την ασκεί ο υπουργός Εξωτερικών καθηγητής Αχμέτ Νταβούτογλου, ο οποίος γράφει:⁴

«Οι τουρκικές και μουσουλμανικές μειονότητες σε Βουλγαρία, Ελλάδα, Μακεδονία, Σαντζάκ, Κοσσυφοπέδιο, Βοσνία και Ρουμανία αποτελούν σημαντικά στοιχεία της βαλκανικής πολιτικής της Τουρκίας. Η ζώνη, που εξικνείται από Μπίχατς, Βοσνία, Σαντζάκ, Κοσσυφοπέδιο, Αλβανία, Μακεδονία, Κίτριζαλι Βουλγαρίας, Δυτική Θράκη και Ανατολική Θράκη, έχει τον χαρακτήρα ζωτικής αρτηρίας για τη γεωπολιτική της Τουρκίας.»

Συνεκτικό στοιχείο και όργανο του νεο-οθωμανισμού αποτελεί το ήπιο αλλά πιστό Ισλάμ που επέβαλε στην Τουρκία ο Πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αδιαφιλονίκητος θριαμβευτής των τριών τελευταίων εκλογών. Την Παρασκευή, ημέρα προσευχής του Ισλάμ, στις 30 Σεπτεμβρίου 2011, ο Ταγίπ Ερντογάν μετέβη στο αλβανοκρατούμενο Τέτοβο των Σκοπίων, προσκύνησε το οθωμανικό Ζωγραφιστό Τζαμί, που αναστηλώθηκε με τουρκικές δαπάνες, και, είπε απευθυνόμενος στους ντόπιους Μουσουλμάνους: *«Δεν μπορούμε να σας ξεχάσουμε όσο ανάμεσά σας βρίσκονται εγγόνια της οθωμανικής κληρονομιάς. Αδέλφια μας ζουν στη Βοσνία, στην Πρίστινα, στο Πρίζρεν, στα Σκόπια, στο Μοναστήρι, στο Τέτοβο».*

¹ Samuel Huntington, *Ποιοι είμαστε; Η αμερικανική ταυτότητα στην εποχή μας*, Εκδ. Λιβάνη 2004.

² Συλλογική μελέτη *Βαλκάνια 1912-2011, Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες*, Ε.Μ.Σ.- Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη 2012

³ Ν. Ι. Μέρτζος, *Το Μακεδονικό Παίγνιο Γεωστρατηγικής*, Ε.Μ.Σ. 2012.

⁴ Αχμέτ Νταβούτογλου *Το Στρατηγικό βάθος*, σελ. 200 και 407, Ποιότητα 2010.

Προηγουμένως η Τουρκία είχε αποκτήσει την οικονομική δύναμη για να δράσει. Όταν ο ισλαμιστής Ερντογάν εξελέγη πρώτη φορά Πρωθυπουργός τον Σεπτέμβριο 2001, οι Τράπεζες ήταν χρεοκοπημένες και η Τουρκία ζεμένη στο 18ο κατά σειράν αυστηρότατο πρόγραμμα του ΔΝΤ, ο πληθωρισμός 75% και η τουρκική λίρα σε διαρκή υποτίμηση. Απελευθέρωσε και διοχέτευσε στην παραγωγή τις έως τότε απόβλητες αλλά γιγαντιαίες μάζες των πιστών του Ισλάμ στην Ανατολία και προχώρησε με τέτοια συνέπεια τις βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ώστε στη δεύτερη θητεία του διέκοψε το 19ο πρόγραμμα του ΔΝΤ. Η οικονομία είχε πάρει μπροστά. Οι επενδύσεις καλπάζουν. Ήδη η Τουρκία μετέχει ισότιμα, από τη 15η θέση, στην Ομάδα G20 των 20 ισχυροτέρων οικονομιών του Κόσμου. Διαθέτει πια ισχυρά εφόδια για να επεκτείνει μεθοδικά τις στρατηγικές θέσεις της στα Βαλκάνια.

Την οικονομική επέκταση της Τουρκίας στις βαλκανικές χώρες παρουσιάζει η Διημερίδα που οργανώνει το υπουργείο Εξωτερικών στην Άγκυρα από 16 έως 17 Απριλίου σε συνεργασία με το εκεί Βρετανικό Ινστιτούτο. Μεταξύ των εισηγητών είναι ο Τούρκος υφυπουργός Εξωτερικών Ν. Κορού. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής θέματα: *Η τουρκική πολιτική στα Βαλκάνια, Η οικονομική συνεργασία της Τουρκίας με τα Βαλκάνια, Ήρεμη δύναμη στα Βαλκάνια: οι περιπτώσεις Βουλγαρίας, Σερβίας και Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, Πίσω από την υψηλή πολιτική: ταυτότητα, κοινωνία και προοπτικές αλλαγών στα Βαλκάνια.* Εισηγητής εκ μέρους των Σκοπίων είναι ο Αλβανός καθηγητής Σεβίλ Ρετζέπι με το αποκαλυπτικό θέμα *Από την Ιστορία στον κοινό οικονομικό χώρο.*

Παρ' ότι βαλκανικό έδαφος της τουρκικής Επικρατείας αποτελεί μόνον το 3%, ο τουρκικός πληθυσμός της Ανατολικής Θράκης και της Κωνσταντινούπολης είναι περίπου ισάριθμος με το σύνολο του πληθυσμού που ζει σε πέντε βαλκανικά κράτη: Βουλγαρία, Σκόπια, Αλβανία, Κοσσυφοπέδιο και Μαυροβούνιο. Μαζί με τη Βοσνία αποτελούν τη «ζωτική αρτηρία για τη γεωπολιτική της Τουρκίας», όπου σε συνολικό πληθυσμό 23,1 εκατ. κατοίκων τα 6,2 εκατ. είναι Μουσουλμάνοι –ανάμεσά τους και Τούρκοι.

Η δημογραφία είναι ένα επί πλέον στρατηγικό προνόμιο της Άγκυρας σε βάθος χρόνου. Οι Μουσουλμάνοι παρουσιάζουν τριπλάσιο δείκτη γεννήσεων σε σύγκριση με τους Χριστιανούς. Το Κέντρο Δημογραφικής Πολιτικής στη Σόφια ανακοίνωσε το 2010 ότι «έως το 2050 οι Βούλγαροι θα καταστούν μειονότητα στην ίδια τη χώρα τους». Στις 23 Οκτωβρίου 2012 ο Πρωθυπουργός των Σκοπίων προειδοποίησε δημόσια: «*Η δημογραφική ύφεση οδηγεί στην εξαφάνισή μας. Ακούγεται τρομακτικό, αλλά δυστυχώς είναι αλήθεια*». Πράγματι, τον Μάιο 2012 τα επίσημα δημογραφικά στοιχεία πιστοποιούσαν ότι στο Κράτος των Σκοπίων είχαν μειωθεί κατά 8% οι γεννήσεις Χριστιανών και, αντίθετα, είχαν αυξηθεί κατά 38% οι γεννήσεις Μουσουλμάνων –κυρίως Αλβανών. Ταυτόχρονα ο πληθυσμός της Τουρκίας παρουσιάζει επίσης υψηλό δείκτη γεννητικότητας, εγγίζει τα 72 εκατομμύρια και συνεχώς αυξάνεται ταχύτατα επειδή είναι ιδιαίτερα νεαρός. Ο μέσος όρος ηλικίας στην Τουρκία είναι τα 29 έτη ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα 40 έτη.

Ενδιαφέρουν ζωτικά, συνεπώς, την Ελλάδα οι τουρκικές στρατηγικές θέσεις κατά μήκος των βορείων ελληνικών συνόρων σε Αλβανία, Βουλγαρία και Σκόπια.

Η Αλβανία αυτοδηλώνεται μουσουλμανική χώρα και μετέχει στη Διάσκεψη των Ισλαμικών Κρατών. Αναπτύσσει πολυσχιδείς οικονομικές, πολιτικές και

στρατιωτικές σχέσεις με την Τουρκία η οποία έχει εγκαταστήσει πολεμικό ναύσταθμό της στο λιμάνι του Αυλώνα και υποστηρίζει διακριτικά το εθνικό όραμα της *Μεγάλης Αλβανίας*. Εν δυνάμει το όραμα σαρώνει τον σημερινό χάρτη και ενοποιεί το Ισλάμ στον κρίσιμο γεωπολιτικό χώρο που στα τέλη 2012 ο Αλβανός Πρωθυπουργός Σαλί Μπερίσα οροθέτησε δημόσια «*από την Πρέβεζα μέχρι το Πρέσεβο, από το Τέτοβο μέχρι το Σαντζάκ και από τα Σκόπια μέχρι την Πρίστινα*».

Στην ιστοσελίδα της αμερικανικής CIA αναφέρονται τα εξής στοιχεία πληθυσμού στα όρια της *Μεγάλης Αλβανίας*. Αλβανία: πληθυσμός 3.100.000. Μουσουλμάνοι 75% Κοσσυφοπέδιο: πληθυσμός 1.836. 529. Μουσουλμάνοι Αλβανοί 92% και άλλοι 3% Βόσνιοι, Τούρκοι, Ρομά κ.ά Μαυροβούνιο: πληθυσμός 657.394. Μουσουλμάνοι 17,7%. Σερβία, σε πληθυσμό 7.310.555 αναφέρονται μόνον 57.000 Αλβανοί.

Ωστόσο στο Πρέσεβο και στο σερβικό Σαντζάκ υπάρχουν 4 αλβανικά κόμματα. Σκόπια: πληθυσμός 2.082.000. Μουσουλμάνοι 32% Οι Αλβανοί υπερβαίνουν το 25,3% του πληθυσμού.

Η ισλαμιστική Τουρκία είναι έτοιμη να προστατεύσει και, φυσικά, να διαχειρισθεί τον ενιαίο αυτόν χώρο του Ισλάμ, τον οποίο, εξ άλλου, ενοποιούν ήδη οι υποδομές χάρις σε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Από το 2011 ένας διεθνής αυτοκινητόδρομος ενώνει με την Αδριατική –και μεταξύ τους– τις αλβανικές πρωτεύουσες Πρίστινα του Κοσσυφοπεδίου και Τίρανα της Αλβανίας. Τουρκική κατασκευαστική εταιρεία το 2013 ολοκληρώνει τον νέο αυτοκινητόδρομο 55 χιλ. που ενώνει την Πρίστινα με την πρωτεύουσα των Σκοπίων –πόλη με πολυπληθή πληθυσμό αλβανικό. Οι δύο οδικοί άξονες ενώνουν τους Αλβανούς των τριών ομόρων κρατών.

Οι Αλβανοί ελέγχουν απόλυτα το δυτικό τμήμα του κράτους των Σκοπίων, την κυβέρνησή του και τη μισή πρωτεύουσά του. Μετά την ένοπλη εξέγερσή τους και τη διεθνή Συμφωνία της Αχρίδας, το 2001, αποτελούν τη δεύτερη συνιστώσα του κράτους, μετέχουν υποχρεωτικά στον εκάστοτε κυβερνητικό συνασπισμό, υψώνουν την αλβανική σημαία και ομιλούν αλβανικά στους 12 Δήμους όπου εκλέγονται και λειτουργούν ανεξάρτητο Αλβανικό Πανεπιστήμιο στο Τέτοβο. Στο στάδιο του Τέτοβο μόνιμα πανό αναγράφουν: «*Μη με ονομάζεις Μακεδονία, λέγε με Ιλλυρίδα*» και «*Ηνωμένες Πολιτείες της Αλβανίας*». Στην πόλη των Σκοπίων ακούγεται συχνά ο ύμνος της *Μεγάλης Αλβανίας*.

Τον Ιούλιο 2011 το αμερικανικό κέντρο στρατηγικών μελετών «Στράτφορ» προειδοποίησε: «*Υπάρχει ακόμη κίνδυνος από τους ισλαμιστές στα Βαλκάνια. Το ΒΜΡΟ είναι πρώτη σύγχρονη τρομοκρατική οργάνωση τα τελευταία 100 χρόνια. Το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου και η αστάθεια στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μπορεί να προκαλέσει επιθετικότητα στην περιοχή*».

Τον Φεβρουάριο 2013 δημοσιεύθηκαν στην Αθήνα πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες «*οι Ηνωμένες Πολιτείες εκφράζουν την ανησυχία για τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή, δεδομένης της επιδίωξης της Τουρκίας να αναβαθμίσει τον γεωστρατηγικό της ρόλο αναλαμβάνοντας «μη ελέγξιμες» πρωτοβουλίες των αλυτρωτικών τάσεων που φαίνεται να κερδίζουν έδαφος στα Βαλκάνια, αλλά και των νέων δεδομένων στην ενέργεια*»⁵

⁵ Εφημ. «Ελευθεροτυπία» 13/2/2013

Η Βουλγαρία αποτελεί την πύλη του Οθωμανικού Διαδρόμου. Οι Μουσουλμάνοι υπερβαίνουν το 12% του πληθυσμού της. Οι 750.000 Τούρκοι της ζουν συμπαγείς περί το Κίρτζαλι και σχηματίζουν το Θρακικό Μουσουλμανικό Τρίγωνο με τη μουσουλμανική μειονότητα της ελληνικής Δυτικής Θράκης και με τον ογκώδη πληθυσμό της τουρκικής Ανατολικής Θράκης. Το τουρκικό κόμμα, με εκλογικό ποσοστό 8%, αναδεικνύεται τρίτο στη Βουλή και μέχρι το 2001 ήταν ο αναγκαίος εταίρος των εκάστοτε κυβερνήσεων.

Στη Βουλγαρία αναμετρώνται οι ενεργειακοί αγωγοί South Stream της Ρωσίας και Nabucco της Δύσης για να μεταφέρουν φυσικό αέριο από την Ανατολή προς την Ευρώπη. Το υποβρύχιο τμήμα του ρωσικού αγωγού South Stream στη Μαύρη Θάλασσα μεταξύ Ρωσίας-Βουλγαρίας διέρχεται –και ελέγχεται– από την ΑΟΖ της Τουρκίας. Μέσω τουρκικού εδάφους, επίσης, ένας αγωγός πρόκειται να μεταφέρει το φυσικό αέριο του Αζερμπαϊτζάν είτε στον Nabucco στη Βουλγαρία είτε στον αγωγό TAP (Trans Adriatic Pipeline) στην Ελλάδα προς Αλβανία και, μέσω Αδριατικής, στην Ιταλία και στην Ευρώπη. Ρυθμιστής παντού η Άγκυρα.

Όταν τον Μάιο 2011 Βούλγαροι εθνικιστές επετέθησαν στο κεντρικό τζαμί της Σόφιας, Μπάνια Μπασή, ο Αχμέτ Ντογάν, τότε ηγέτης του τουρκικού κόμματος, προειδοποίησε: *«Η επίθεση στο τζαμί είναι μία επικίνδυνη πρόκληση που υποθάλλει κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια. Το βουλγαρικό εθνοτικό μοντέλο είναι το μόνο που εγγυάται τη σταθερότητα των Βαλκανίων και κανείς δεν ξέρει τι θα προκαλέσει στη Βουλγαρία, στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη η υπονόμευση της εθνοτικής ειρήνης».* Ωστόσο, τον Οκτώβριο 2010 ο Βούλγαρος υπουργός Εσωτερικών ανακοίνωσε: *«Στη Νότια Βουλγαρία βρέθηκαν πολλές αποδείξεις για την ύπαρξη πυρήνων εξτρεμιστικού Ισλάμ στην οργάνωση Al Waqf al Islami. Τα βιβλία, τις μπροσούρες και τα κεφάλαια έστειλαν μουσουλμανικές οργανώσεις του εξωτερικού»* Η οργάνωση είχε έδρα την Κωνσταντινούπολη.

Επίσημες επισκέψεις στη Σόφια πραγματοποίησαν ο Τούρκος Πρωθυπουργός με τον Υπουργό Ενέργειας τον Οκτώβριο 2010, ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας τον Ιούλιο 2011 και στη συνέχεια πολλοί Υπουργοί της Τουρκίας. Τον Αύγουστο 2011 ο Βούλγαρος Πρωθυπουργός Μπορίσοφ δήλωσε: *«Η Τουρκία διαθέτει σήμερα ισχυρή οικονομία και έναν ισχυρό ηγέτη με σαφείς στόχους και πρόγραμμα. Η γειτονική χώρα, λόγω της γεωστρατηγικής θέσης της και των προαναφερόμενων πλεονεκτημάτων της, έχει την ευκαιρία να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον αραβικό κόσμο».*

Ταυτόχρονα διευρύνεται η συνεργασία τους σε στρατιωτικό και σε οικονομικό επίπεδο. Μοιράζονται επίσης μεγάλα τμήματα του Ευξείνου στα οποία ερευνάται ο εντοπισμός υποβρυχίων υδρογονανθράκων. Η Άγκυρα προμηθεύει πολεμικό υλικό και τεχνογνωσία στη Σόφια.

Τα Σκόπια αποτελούν το πιο ευάγωγο όχημα των νέων Οθωμανών στα Βαλκάνια. Η ιδιοσυστασία του, η ιδεοληψία του, ο επιθετικός «μακεδονισμός» του, η ανασφάλειά του και η κεντρική γεωγραφική θέση του καθιστούν όμηρο της Τουρκίας αυτό το μικρό, πολυεθνικό και ετοιμόρροπο κράτος. Οροθετημένο γεωγραφικά στο κέντρο του παζλ Βουλγαρίας, Σερβίας, Αλβανίας, Κοσσυφοπεδίου και Ελλάδος είναι το κατάλληλο όργανο της νεο-οθωμανικής στα Βαλκάνια. Η τυχόν κατάρρευσή του θα προκαλέσει αναπόφευκτα ένα βαλκανικό ντόμινο και θα απελευθερώσει τη δυναμική της *Μεγάλης Αλβανίας*.

Με 20ετή σύμβαση παραχώρησης και επένδυση 120 εκατ. ευρώ, η κολοσσιαία τουρκική TAV Airports Holding ανέλαβε την ανάπτυξη και την εκμετάλλευση των αεροδρομίων «Μέγας Αλέξανδρος» της πρωτεύουσας και «Απόστολος Παύλος» της Αχρίδας καθώς επίσης την κατασκευή και εκμετάλλευση ενός Εμπορευματικού Αερολιμένα στο Στιπ. Το αναμορφωμένο αεροδρόμιο των Σκοπίων, σε μια χώρα δύο εκατομμυρίων πάμπτωχων, δύναται να μεταφέρει τέσσερα εκατομμύρια επιβάτες ετησίως. Τα δύο αεροδρόμια προορίζονται για τα *«εγγόνια της οθωμανικής κληρονομιάς»* και τους Τούρκους *«αδελφούς»*. Η Αχρίδα βρίσκεται στα όρια της *Μεγάλης Αλβανίας*. Ο Εμπορευματικός Αερολιμένας του Στιπ διακινεί τις τουρκικές εξαγωγές στην ευρύτερη περιοχή. Μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες της Τουρκίας το 2013 άρχισαν να οικοδομούν γύρω από τα Σκόπια τέσσερις μεγάλους ουρανοξύστες 42 ορόφων, τους υψηλότερους των Βαλκανίων. Για ποιούς; Ήδη έχτισαν ολόκληρες νέες συνοικίες στη γειτονική Πρίστινα, πρωτεύουσα του Κοσσυφοπεδίου. Μέχρι το 2010 η Άγκυρα χορήγησε οικονομική βοήθεια 16 περίπου εκατ. ευρώ στα Σκόπια και δωρεάν πολεμικό υλικό στον Στρατό τους.

Τον Οκτώβριο 2011 ο Τούρκος Αντιπρόεδρος Bulent Arinc μετέχει στο 7ο Διεθνές Συνέδριο Κεμάλ Ατατούρκ, που οργανώθηκε στα Σκόπια υπό την αιγίδα των δύο Προέδρων της Δημοκρατίας. Αναπτύσσεται συστηματικά η τουρκική επιρροή και η όσμωση των ντόπιων με το οθωμανικό παρελθόν. Από το 2007 εορτάζεται κάθε χρόνο η Ημέρα Διδασκαλίας της Τουρκικής. Τον Οκτώβριο 2010 συνήλθε στα Σκόπια το 4ο Διεθνές Συνέδριο Ισλαμικού Πολιτισμού στα Βαλκάνια υπό την αιγίδα του Προέδρου Ιβανόφ. Στο Μοναστήρι, όπου φοίτησε ο Κεμάλ, γυρίζεται η κοινή τηλεοπτική σαπουνόπερα *«Τα Βαλκάνια δεν είναι νεκρά»*. Πρωταγωνιστής ο Κεμάλ. Με τουρκικές δαπάνες αναστηλώνονται το οθωμανικό Ζωγραφιστό Τζαμί, το Μείντάνι, ο Αραμπάτ Μπαμπά και τεκέδες των Μπεκτασήδων. Τον Απρίλιο 2011 υπογράφεται νέα συνεργασία 11 νοσοκομείων Σκοπίων-Τουρκίας, όπου ήδη εκπαιδεύονται 38 ιατροί με υποτροφίες του τουρκικού υπουργείου Υγείας και προστίθενται ακόμη 50 υπότροφοι ιατροί. Μετά δύο μήνες Τούρκοι επιχειρηματίες προτείνουν να χτίσουν Φοιτητική Εστία στο Πανεπιστήμιο του Στιπ όπου φοιτούν ήδη 100 Τούρκοι και ενδιαφέρονται να εγγραφούν άλλοι 3.000. Τον Αύγουστο 2011 θεμελιώνεται το κτίριο του Τουρκικού Θεάτρου και τον επόμενο μήνα εγκαινιάζεται στα Σκόπια το πάρκο Τσάνκαγια *«σε ένδειξη των μακροχρόνιων στενών και φιλικών σχέσεων»*. Στον λόφο Τσάνκαγια της Άγκυρας βρίσκεται το Προεδρικό Μέγαρο της Τουρκίας!

Προκειμένου να ενοποιήσει τους Μουσουλμάνους υπό το σκήπτρο της και να καθησυχάσει τους Άλλους στην βαλκανική ζώνη «της», η Άγκυρα εξωραΐζει την Οθωμανική Αυτοκρατορία και καλλιεργεί τη νοσταλγία του οθωμανικού παρελθόντος. Τον Σεπτέμβριο 2010 εβδομήντα οθωμανολόγοι από 30 περίπου κράτη συγκρότησαν διεθνές επιστημονικό συμπόσιο στο Πανεπιστήμιο του Μπίλετσκ της Τουρκίας. Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου δήλωσε: *«Όλοι οι οθωμανολόγοι συμερίζονται την άποψη ότι οι δυτικοί ιστορικοί υπήρξαν μεροληπτικοί και παρερμήνευσαν την Οθωμανική Ιστορία. Αλλά οι μελέτες δείχνουν ότι αυτό δεν είναι αλήθεια. Φέρνοντας σε επαφή επιστήμονες από πολλές χώρες, θέλουμε να κάνουμε τα πρώτα βήματα για να ξαναγραφεί η Οθωμανική Ιστορία»*.

Δύο διεθνή επιστημονικά συνέδρια το 2012 στα λαμπρότερα Πανεπιστήμια της Κωνσταντινουπόλεως αναθεώρησαν υπό την οθωμανική οπτική τις επιχειρήσεις και τις συνέπειες του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου. Η Αθήνα σε αφασία!

Τον Νοέμβριο 2011 εγκαταστάθηκε στο Σεράγεβο της Βοσνίας και εκπέμπει στη σερβο-κροατική και στην αγγλική γλώσσα ο ισχυρός μουσουλμανικός τηλεοπτικός σταθμός Al Jazeera Balkans. Είναι κλάδος του διεθνούς αραβικού δικτύου Al Jazeera που ανακοίνωσε ότι τέτοιους σταθμούς θα εγκαταστήσει σε όλες τις πρωτεύουσες των Βαλκανίων με κέντρο την Κωνσταντινούπολη. Προφανής ο στόχος.

Εκατό τουρκικές σαπουνόπερες, σε τρία μόνον χρόνια, ευαγγελίζονται μια μοντέρνα σφριγηλή τουρκική κοινωνία, πιστή στην παράδοση του Ισλάμ και μια φιλόανθρωπη, ανεκτική Οθωμανική Αυτοκρατορία. Κάθε νύχτα δεκάδες εκατομμύρια καθηλωμένοι Βαλκάνιοι αυτοβυθίζονται στο θαύμα. Κορυφαίος ο Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής, ίνδαλμα των Ευρωπαίων Ελληνίδων, καλπάζει αήττητος από την Πόλη μέχρι το Μπίχατς μοιράζοντας στους Λαούς Ειρήνη και Δικαιοσύνη! Στη Βοσνία οι Μουσουλμάνοι (42% του συνολικού πληθυσμού) αναστηλώνουν οθωμανικές γέφυρες και τις αφιερώνουν στον μεγάλο Σουλτάνο Σουλεϊμάν. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί πληρώνουν ελάχιστο τίμημα –τριάνοντα αργύρια– αλλά κερδίζουν τεράστια μερίδια τηλεθέασης και διαφημίσεων. Απαράβατος όρος είναι να μη μεταγλωττίσουν καμιά σαπουνόπερα που έτσι λειτουργεί και ως μαζική σχολή δωρεάν διδασκαλίας της τουρκικής γλώσσας.

Μάταια το αυστριακό περιοδικό Der Standard προειδοποίησε τον Ιανουάριο 2011: *«70 τουρκικές σαπουνόπερες κατακτούν τα Βαλκάνια και αλλάζουν την αρνητική εικόνα που τα βαλκανικά έθνη είχαν για τους Τούρκους. Η τουρκική κινηματογραφική βιομηχανία βοηθά την τουρκική διπλωματία και είναι πλέον εργαλείο της γεωπολιτικής του νεο-οθωμανιστή Αχμέτ Νταβούτογλου».*

Στο βιβλίο του *Θεσσαλονίκη πόλη των φαντασμάτων* του ο Μαζάουερ εξωραΐζει το οθωμανικό παρελθόν, «λησμονεί» τις σφαγές και την καταπίεση σε βάρος των Ελλήνων και, συχνά, των Εβραίων επί αιώνες και εμφανίζει την οθωμανική πολιτική σαν ευεργεσία προς τις μη μουσουλμανικές κοινότητες της. Αδιαφορώντας για τη νομοτέλεια της Ιστορίας θρηνεί και οικτρίζει ότι μεταξύ 1912-2012 η Ελλάδα «εξελλήνισε» τη Θεσσαλονίκη. Εξ αντικειμένου τα σαγηνευτικά *Φαντάσματα* αποτελούν όπλα της Τουρκίας στα Βαλκάνια με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη.

Ωστόσο, η Ιστορία τον διαψεύδει με αδιάσειστα τεκμήρια των Αρχείων.

Από τα Αρχεία της Βενετίας 1430-1810 παρατίθενται ενδεικτικά οι εξής δημοσιευμένες ήδη αναφορές των Ενετών Προξένων Θεσσαλονίκης:⁶

- 24 Ιουνίου 1751: *«Η πόλις περιέρχεται, ημέραν προς ημέραν, εις κατάστασιν χειροτέραν από βάρβαρον εξ αιτίας του μεγάλου αριθμού των Γενιτσαρών, οι οποίοι δεσπάζουν και χαίρουν ασυδοσίας δι' οιονδήποτε κακούργημα διαπράττουν. Δια μίαν σαλάταν φονεύουν άνθρωπον».*

⁶ Κωνσταντίνος Δ. Μέρτζιος, *Μνημεία Μακεδονικής Ιστορίας*, Ε.Μ.Σ 1947, ²2007.

- 9 Σεπτεμβρίου 1770: «Δεν παρέρχεται ημέρα που να μη κακοποιούνται οι ατυχείς Έλληνες (...) Αι ταραχαί εξακολουθούν και θα ενταθούν ακόμη περισσότερο με την επιστροφή των Γενιτσάρων».
- 8 Νοεμβρίου 1770: «Οι δυστυχείς Έλληνες ραγιάδες είναι τόσον εξητλημένοι και εξησθενημένοι από τας συχνάς καταναγκαστικής εισφοράς ώστε δεν γνωρίζω πώς θα τα καταφέρουν. Εκ περισσού έχουν και τας καθημερινάς ενοχλήσεις των Γενιτσάρων».
- 20 Ιανουαρίου 1771: «Εξακολουθούμε να ζώμεν εν συνεχεία αγωνία εξ αιτίας της αχαλινώτου διαγωγής των Γενιτσάρων. Είμεθα τώρα εις την διάκρισίν των και ο Θεός να μας σώση».
- 1788 ο Ενετός Alex Bisani επισκέπτεται τη Θεσσαλονίκη και γράφει: «Αυτοί εδώ οι Γενίτσαροι είναι μικροί δεσπότες και κάμνουν παντός είδους παρεκτροπές. Ενίοτε, ευρισκόμενοι εις κατάστασιν μέθης, φονεύουν Έλληνας ή Εβραίους έτσι απλώς για γούστο ή για να δοκιμάσουν το μπαρούτι τους. Άλλοι διαπράττουν φόνους εκ προμελέτης».

Από το Διπλωματικό Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος έχουν δημοσιευθεί εκατοντάδες εκθέσεις που τον 19ο υπέβαλαν από τη Θεσσαλονίκη οι Έλληνες Γ. Πρόξενοι. Αναφέρουν:⁷

- 3 Φεβρουαρίου 1838 Θεόδωρος Βαλλιάνος: «Δεν υπάρχει οικία εκ των οπωσούν ευκαταστάτων Οθωμανών εις τας πλειοτέρας πόλεις της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας, ως ενταύθα, Σέρρας, Ντούμπιτσα, Δράμαν, Βέροιαν, Νιάουσαν, Βιτώλια, Λάρισαν και λοιπάς, όπου να μη ευρίσκεται εις ή μια και πλειότεροι αιχμάλωτοι. Τούτο είναι αληθέστατον και παρά πάντων ομολογούμενον. Και, μολονότι το πλείστον αυτών εδέχθη, είτε άκον είτε εκόν, τον ισλαμισμόν και μολονότι διάγουν βίον πολυτελή και αυτάρκη παρά τοις Οθωμανοίς, δεν είναι, όμως, αμφιβολία ότι είναι όλως πρόθυμοι –παρουσιασθείσης της ευκαιρίας– να προστρέξουν εις την πατρικήν θρησκείαν και να ζητήσουν την απελευθέρωσίν των».
- 2 Σεπτεμβρίου 1865 Γεώργιος Μίλησης: «Γυνή τις Χριστιανή, αναγκασθείσα να εξομώση, απαυδήσασα από τας κακοπραξίας του Οθωμανού συζύγου της, εδραπέτευσεν της συζυγικής οικίας με την πρόθεσιν να επανέλθη εις την πρώτην θρησκείαν της. Η περίστασις εξέφλεξε τον φανατισμόν των Τούρκων (...) Ο Μουδύρης, συγγενής και προστατευόμενος του Διοικητού, φανατικώτατος Τούρκος, συνέλαβε πάντας τους κατοίκους του χωρίου, και αυτόν τον ιερέα, και τους έρριψεν εις τας φυλακάς. Μετήλθε κατ' αυτών βασανιστήρια τοιαύτα τα οποία αναμμνήσκουν την φρικώδη εποχήν του Γενιτσαρισμού».

Φυσικά, οι βίαιοι εξισλαμισμοί των Ελλήνων επιβλήθηκαν μαζικά ευθύς μετά την Άλωση σε όλη τη διάρκεια του 15ου αιώνα, όπως απέδειξε το 2006 ο Δρ Ευάγγελος Χεκίμογλου με βάση τα Οθωμανικά Αρχεία.⁸

Παρά ταύτα ο Μαζάουερ θρηνεί και καταγγέλλει ότι η Ελλάδα εξελλήνισε τη Θεσσαλονίκη μεταξύ 1912-2012. Άρα η πόλη «πρέπει» να επανέλθει; «Λησμονεί» ότι επί χίλια εκατό συνεχή χρόνια η Θεσσαλονίκη ήταν ελληνική έως το 1430 οπότε

⁷ Οι Έλληνες Πρόξενοι στη Θεσσαλονίκη, Διπλωματικά Έγγραφα 1830-1889, Επιμέλεια Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ε.Μ.Σ.-Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος, 2013.

⁸ Ευάγγελος Χεκίμογλου, Τα «φανάσματα» των γιων του Αμπντουλλάχ: Εξίλισηλαμισμοί στη Θεσσαλονίκη κατά τον 15ο αιώνα, Περιοδικό Θεσσαλονικέων Πόλις (Μάιος 2006, τ. 19, σελ. 134-139).

αντιστάθηκε σκληρά επί μήνες στους Οθωμανούς που, γι' αυτό, την δήωσαν αδίστακτα κατά την άλωση.

Βέβαια στα τελευταία εκατό χρόνια η πόλη άλλαξε ριζικά κατά στάδια και εξακολουθεί να αλλάζει, όπως άλλαξαν ριζικά όλες οι μεγάλες πόλεις της Ευρώπης και του Κόσμου σε διάστημα μικρότερο των 50 ετών. Τις ραγδαίες συνεχείς μεταβολές, όμως, προκάλεσε η Ιστορία. Δεν τις προκάλεσε η Ελλάδα, όπως υπονοείται. Δηλαδή η Ελλάδα προκάλεσε σκόπιμα τη Μικρασιατική Καταστροφή της και το Ολοκαύτωμα των Εβραίων για να εξελληνίσει τη Θεσσαλονίκη; Η Ελλάδα κήρυξε τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο; Κάλεσε επίτηδες τους Γερμανούς να την κατακτήσουν και να την αποδεκατίσουν; Μήπως η πόλη αυτοπυρπολήθηκε το 1917;

Η αναγκαστική ανταλλαγή των πληθυσμών και η εγκατάσταση των Προσφύγων, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, άλλαξε ριζικά τη φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης όπως και όλης της Μακεδονίας, της Αθήνας και άλλων πόλεων.

Η Θεσσαλονίκη δεν έχει να κρύψει τίποτε.⁹

Στο Μεγάλο Ρολόγι του Χρόνου οι ωροδείκτες της Ιστορίας κινούνται συνεχώς μόνον μπροστά. Και, στην εποχή μας, κινούνται με μεγάλη ταχύτητα. Επιβάλλεται σε όλους μας, λοιπόν, νηφαλιότητα, μελέτη και βαθύς σεβασμός για να προλάβουμε τον Ιστορικό Χρόνο πριν μας σαρώσει. Η Ιστορία τιμωρεί αμείλικτα όλους όσους τη λησμονούν και προ πάντων την παραποιούν.

Νικόλαος Ι. Μέρτζος *

* Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, δημοσιογράφος και συγγραφέας

⁹ Συλλογική μελέτη *Οι Πρόσφυγες στη Μακεδονία. Από την τραγωδία στην εποποιΐα*, Ε.Μ.Σ - Μίλητος 2009. Χορηγός ο Πρόσφυγας Νικόλαος Χαϊτογλου.